

העונה ה-28 | 2011/12

אהבה לאין קץ

הקאמרטה הישראלית ירושלים
מנהל מוסיקלי: אבנר בירון

הקאמרטע הישראלית ירושלים

מייסד ומנהל מוסיקלי: אבנר בירון

מלחין בית: יוסף ברדנשוילי

חברי התזמורת

כינור ראשון	כינור שני	ויולה	צ'לו	קונטרבאס	אבוב	בסון
ארנולד קוביליאנסקי*	נטלי שר*	מיכאל פלסקוב*	צבי אורליאנסקי*	דמיטרי רזנצוויג*	מוקי זוהר*	מאוריצי פאז*
מיכאל בויאנר	דניס גרסי	דורון אלפרין	יפים אייזנשטד*	גנאדי ליטבין	אורי מירז	קריסטיונס גריגס
פאבל גלגנוב	זינה ליון	מיכאל יאבקר	מרינה כץ*			
רומן יוסופוב	קרן ליפקר	בוריס רימר	אלכסנדר סינלניקוב	חליל		חצוצרה
כרמלה ליימן	מיכאל קונצביץ'	אנדריי שפליניקוב		אסתי רופא*		מרט גורביץ'
אטיין מנרי	אדוארד רזניק					
סופיה קירסנובה**						

נגנים אורחים: איריס רינגר, חליל; אילן שול, אלכס גורפינקל, קלרינט; אלון ראובן, רות ורון, עמית כהן, קרן; דמיטרי לויטס, חצוצרה; קונסטנטין מדבדב, אלי אהרוני, טרומבון; קרן פנפיומן-זהבי, טימפני וכלי הקשה

*חברי הוועד המנהל

חברי העמותה וחברי הוועד המנהל

פרופ' מנחם פיש*	משה וידמן*	בני גל-עד*	יצחק אלרון*	פרופ' רות ארנון*, יו"ר
דיוויד קינדלר*	שרה זלקינד	עו"ד יאיר גרין*	שמשון ארד	יעקב אייזנר*
פרופ' אורי קרשון	ניסים לוי	רוברט דרייק	פרופ' אבי בן בסט	אלי אייל
ברוך שלו*	הדווה פוגל*	פרופ' משה הדני*	פרופ' בני גיגר*	ד"ר חנן אלון

הצוות האדמיניסטרטיבי

העוגב, שנבנה ע"י גדעון שמיר, והטימפני הועמדו לרשות התזמורת באדיבות קרן התרבות אמריקה-ישראל	מנהל במה: ואלרי אקסיונוב	מנהלת שיווק: תמר אומנסקי	מנהל כללי: בן ציון שירה
	יועץ משפטי: עו"ד עמי פולמן	מכירות: דגן פדר	מנהל אדמיניסטרטיבי: מיכאל קונצביץ'
	הנהלת חשבונות: שרית יצחקי	מזכירות: מירב פרחי	מפיק: ליאור דודי

מחלקת מנויים: 1-700-55-2000 | בימים א'-ה' 09:00-17:00

משרד התזמורת: רח' ההגנה 13, הגבעה הצרפתית, ירושלים | טל: 02-5020503 | פקס: 02-5020504
כתובתנו באינטרנט: www.jcamerata.com | אימייל: info@jcamerata.com

התזמורת נתמכת על ידי: משרד התרבות והספורט | עיריית ירושלים, האגף לתרבות | הקרן לירושלים
קרן מרק ריץ' | טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ | ומסתייעת בתורמים שונים.

2011 / 2012

אהבה לאין קץ

ירושלים / המנהל הקהילתי בגבעה הצרפתית

יום ו', 27.1.12 בשעה 09:30 (קונצרט מיוחד עם תהליך עבודה)

תל אביב / מוזיאון תל אביב לאמנות

מוצ"ש, 28.1.12 בשעה 20:30

חוף הכנרת / בית גבריאל

יום א', 29.1.12 בשעה 19:30

ירושלים / אולם הנרי קראון

יום ב', 30.1.12 בשעה 20:30

כרמיאל / היכל התרבות

יום ג', 31.1.12 בשעה 20:30

רחובות / אולם ויקס, מכון ויצמן למדע

יום ד', 1.2.12 בשעה 20:30

קיבוץ כברי / אולם המופעים

יום ה', 9.2.12 בשעה 20:00

אבנר בירון מנצח

ז'אן-פיליפ ראמו (1764-1683)

איפוליט ואריסי סוויטה מספר 1

אנטונין דבוז'אק (1904-1841)

סרנדה לכלי נשיפה ברה מינור, אופוס 44

הפסקה

אנדרה היידו (1932)

שבע בגטלות והפתעה אחת (בכורה עולמית)

פרנץ שוברט (1828-1797)

רוזמונדה

את הקריירה המוסיקלית שלו החל אבנר בירון כחלילן בתזמורת הפילהרמונית הישראלית ובתזמורת הקאמרית הישראלית. לפני כן למד ביולוגיה באוניברסיטה העברית והשתלם בניצוח באקדמיה למוסיקה בווינה ובמוצרטאום של זלצבורג. גישתו למוסיקה ולאייטרפרטציה מושפעת מהשכלתו הרחבה במוסיקה ובמדע.

כחלילן הירבה להופיע בהרכבים קאמריים וברסיטלים וניהל כיתות־אמן רבות משתתפים בארץ ובחו"ל. כמורה וכמחנך העמיד דורות של חלילנים ושל מורים לחליל. הוא אף הקים את "אנסמבל סולני הגליל", הרכב וירטואוזי שזכה להצלחה בינלאומית בזמן קצר.

אבנר בירון ניצח על התזמורת הפילהרמונית הישראלית, התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור והסינפונית באר שבע, והוא מזמן לניצח על תזמורות ברחבי העולם. כמוכן כיהן כמנהל המוסיקלי של פסטיבלים, ביניהם "אבו גוש" ו"ימי מוסיקה וטבע בגליל".

ב-1994 נתמנה בירון לראש האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים. בשלוש הקדנציות של כהונתו הצעיד את האקדמיה להישגים מרשימים: הוא יזם פתיחת מחלקה למוסיקה מזרחית, הקים את התזמורת הקאמרית של האקדמיה ויסד את הפקולטה למוסיקה רבת־תחומית. בירון נבחר לכהן כחבר הוועדה המתמדת של ארגון האקדמיות הגבוהות למוסיקה באירופה (AEC). ב-2005 זכה בפרס שרת החינוך על מצוינות ותרומה אמנותית רבת־שנים בתחום המוסיקה בארץ.

ח־דשנות ומעוף מאפיינים את המנצח והחלילן אבנר בירון, מייסדה, מנהלה ומנצחה הקבוע של הקאמרטה הישראלית ירושלים. בעבודה שיטתית ויצירתית הקנה לתזמורת יוקרה בארץ ובעולם והופעותיה תחת שרביטו זוכות לשבחי הביקורת ולאמונו והערכתו של קהל המנויים הוותיק. מלבד 28 עונות הקונצרטים על בימות המוסיקה בארץ, הופיעה הקאמרטה הישראלית ירושלים במהלך השנים באולמות המרכזיים של פריס, אמסטרדם, ברלין, לוצרן, באזל, ז'נבה, מדריד, ניו יורק, וושינגטון, לוס אנג'לס, שיקגו, אלסקה, בייג'ין, שנחאי ועוד.

לצד העלאת נכסי צאן הברזל של המוסיקה הקלאסית, אבנר בירון משלב ברפרטואר הקאמרטה יצירות מעניינות ונדירות מן המוסיקה העולמית וכן יצירות חדשות שהוא מזמין במיוחד עבור התזמורת ממלחינים ישראלים. קונצרט הערב הזה הוא דוגמה טובה לכך. חלק ניכר מזמנה וממרצה של התזמורת, בניהולו של בירון, מיוחד לפעולות חינוך למוסיקה בקרב תלמידים בירושלים וברחבי הארץ.

דא עקא, ניגוד חריף שורר בין המוסיקה שובת הלב של ראמו לבין דמות האיש כמצטייר מן הכרוניקות: לרוב היה מסוגר ומסויג, נוח לכעוס וקשה לרצות, וכחן ומתהדר בהישגיו, בעיקר התיאורטיים. לאורך כל חייו הייתה המוסיקה תשוקתו הלוהטת, ואפילו משפחתו נאלצה לפנות לה מקום נרחב. היסטוריון אחד קרא לו מונומניאק. אָהר כתב: "לבו ונשמתו דָרו בתוך הצ'מבלו. משנסגר המכסה, לא היה איש בבית."

האופרה "איפולית ואריסי", על פי לברית של האב סימון־ז'וזף פֿלָנְגֶן, מבוססת על הטרגדיה "פדרה" של אויריפידס היווני, סנקה הרומי וראסין הצרפתי: תזאוס ופדרה, הזוג המלכותי של אתונה, הם הורים מסוכסכים, בעלי תאוה וקצרי ראות, ואילו איפולית ואריסי (היפוליטוס ואריצ'יה) הם מעין "רומיאו ויוליה" שפגמי המלך והמלכה שולטים בהם. עד כאן האופרה של ראמו־פֿלָנְגֶן דומה לקלאסית, אך כאן היא מחליפה כיוון: אם "פדרה" מסיימת במותם של פדרה המלכה ואיפולית יורש העצר, הרי שבאופרה של ראמו הסוף טוב: איפולית ואריסי שורדים את האינטריגות והשקרים של הורי איפולית, ובסצנה האחרונה הם חבוקים באהבה לאין קץ...

את סוויטת מנגינות האופרה שנשמע הערב תיזמר ונסן ד'נדי, מלחין צרפתי של שלהי המאה ה-19 וראשית ה-20, שעם סך־סנס, ברליוז ודביסי, פעל רבות להכיר לעולם מחדש את ז'אן־פיליפ ראמו, שהיה שכוח לאורך רוב המאה ה-19.

שקראו למוסיקת ראמו "מוזרה", "דיסוננטית" ו"בארוקית", אז עדיין כינוי של גנאי. אותו ז'אן־ז'אק רוסו (בעצמו מלחין שאפתן), אשר יושרו האינטלקטואלי אילץ אותו בשנות העשרים להתפעל מתוכנותיו התיאורטיות של ראמו, נהנה עתה להתנפל עליו בשצף קצף על המוסיקה שופעת החושניות של האופרה החדשה ועל אקסטרונגנטיות של התפאורות, התלבושות והמחולות.

ב-30 השנים שלאחר הופעת איפולית ואריסי פרסם ראמו כ-30 יצירות מוסיקליות בימתיות מכל הסוגות: טרגדיות מוסיקליות, אופרות־בלטים, פסטוראלות הרואיות, קומדיות ליריות, בלטים קומיים. ובכּוּן השליט את עקרון עיגון העין והאוזן.

דירוג גדולתם של אמנים דגולים הוא ספורט בינלאומי נפוץ וחביב. למלחיני הצ'מבלו מצאנו שני סולמות דרוג מתחרים. האחד: באך־הנדל־סקרלטי־ראמו והאחר: באך־ראמו־קופרן־הנדל. מה שאי אפשר לקחת מראמו הוא תרומתו לתיאוריה המוסיקלית: ראמו פיתח חזון שלפיו המוסיקה היא מופת לכל שאר האמנויות ולמדע, לא פחות. משנת 1722 החל כוכבו דורך, ולא רק בצרפת מולדתו, אלא באירופה כולה, בזכות חיבורו "טרקטט על ההרמוניה ועל עקרונות היסוד שלה". בספר הזה ובפרסומים שאחריו, הציב מול בני דורו שואפי הרציונליזם הוכחות כי המוסיקה, על צליליה, מהלכיהם ושילוביהם, נובעת מתשתיות טבעיות בנות ניתוח, ניסוח וניבוי. "אנציקלופדיסטים" כדידרו ורוסו הסירו את כובעם בפניו וכינהו "ניוטון של המוסיקה" ועד עצם היום הזה תוקף ניתוחיו לא פג.

ראמו, אורגניסט בן אורגניסט, עבד לאורך העשורים הראשונים של חייו ליד מקלדות של כנסיות וככנר בתזמורות וכן כמלחין של יצירות רבות־תחכום לצ'מבלו, של מוטטים דתיים, של קנטטות חילוניות ושל שירים.

בהיותו בן 50 פנה להלחין אופרה, איפולית ואריסי שמה. השנה הייתה 1733, האופרות של אבי האופרה הצרפתית, ז'אן בטיסט לולי, הדהדו מרחוק (לולי נפטר קצת אחרי הולדת ראמו) ואיפולית ואריסי עוררה רעש גדול. זה מול זה, בקולמוסים שלופים, נערכו שני מחנות: "ראמיסטים", שראו בראמו את אורפאוס המאה, מול "לוליסטים", מצדדי לולי,

1. מודרטו, קוואזי מרצה / 2. מנואטו, טמפו די מנואטו / 3. אנדנטה קון מוטו / 4. פינאלה, אלגרו מולטו כ-26 דקות

סנחתה אפולו 11, חיך הירח: גם משום שרגלי המעבורת דגדגו את פניו הקמוטות דגדוג לא מוכר, אך גם בשל ההנאה שחש הרומנטיקן האולטימטיבי, מושאם הנכסף של אוהבים וחולמים, ממחוות גיל ארמסטרוונג, מפקד המעבורת, שבחר להצטייד במסעו אל הירח דווקא ביצירה של רומנטיקן מובהק כאנטונין דבז'אק - הסימפוניה התשיעית, "מן העולם החדש".

דבז'אק משוייך לא רק לגל הרומנטי במוסיקה, אלא גם לזרם הלאומי. כיוון שגדל בסביבה כפרית, דיבר צ'כית מילדותו - שלא כמו בדז'ין סמטנה קודמו, אשר ברצותו לייסד מוסיקה לאומית לארצו, נאלץ להוסיף לגרמנית שבפיו, שפת אמו, את הצ'כית, שפת עמו.

פניית העורף של סמטנה לגרמנית מסמנת את תחילתה של תנועה כלל-אירופית, שחרטה על דיגלה גם התנערות מן הלינגואה פרנקה הגרמנית-איטלקית-צרפתית במוסיקה: הנורווגי גריג, הפיני סיבליוס, הספרדים אלבניס, גרנזוס ודה פאיה, ההונגרים ברטוק וקודאי, האנגלים וון-ויליאמס והולסט ואחרים ביקשו מעתה, איש איש במקומו ובדרכו, לשאוב את יצירתם מן הניגון הטבעי של לשונם ומן המוסיקה העממית של ארצם.

אוזנו של דבז'אק הייתה כרויה מגיל צעיר למוסיקה של בוהמיה ומורביה. לא בקלות נכנעו הוריו לנחמתו של הילד ללכת ללמוד מוסיקה במקום להמשיך ולעבוד באיטליז של אביו, אך המאמץ היה כדאי.

בהיותו בן שמונה עשרה היה כבר נגן מקצועי של אורגן, כינור וויולה, וכווילן החל לנגן בתזמורת התיאטרון הבוהמי "הזמני" של פראג, שם הכיר באמצע שנות השישים את סמטנה, אשר בצ'כיות החלוצית היה לדבז'אק מופת. שיריו הצועניים של דבז'אק והיצירות ה"סלאביות" שלו (שירים, מחולות ורפסודיות) ממשיכות במודע ובמוצהר את מורשת סמטנה.

לא שדבז'אק היה משוחרר מאחיזת ונגר, מהשפעות שוברט ומהערצת ברהמס, שני גרמנים ואוסטרי. משהחל דבז'אק להלחין וזכה בפרס, התברר לו כי ברהמס הגדול, שהיה בחבר השופטים, מתעניין ביצירתו. כך, ובאמצעות המו"ל של ברהמס, החלו יצירותיו של דבז'אק להתפרסם לרוחב היבשת האירופית, ולא רק בה אלא גם באיים הבריטיים, שם ביקר רבות וזכה להצלחה סוחפת הן כמנצח והן כמלחין.

שנות התשעים חייכו אל דבז'אק: ב-1890 נענה להצעת צ'ייקובסקי לבקר ברוסיה ושם ניצח על תזמורת במוסקוה ובסנט פטרבורג, ב-1891 הוכרז דוקטור כבוד על ידי אוניברסיטת קיימברידג' והוצעה לו משרת פרופסור בקונסרבטוריון של פראג. אז הגיעה אליו מניו יורק פנייתה המחמיאה של מייסדת קונסרבטוריון המגלופוליס, כי יואיל לכבד את המוסד הניו יורקי ולקבל עליו את ניהולו.

בשנים 1892-1895 ישב אפוא דבז'אק בניו יורק ושם נולדה הסימפוניה התשיעית

"מן העולם החדש", שכאמור הגיעה רחוק, הקונצרטו לצ'לו בסי מינור ושירי התנ"ך. מזגו הנוח של דבז'אק הצליח להשיג לו הישגים משני צדי האוקיינוס: הקונסרבטוריון הפרנאי התיר לו חופשת היעדרות, ואילו הגברת ת'רבר הניו יורקית קיבלה את התנאי שהציב לפניה בטרם היענותו להזמנתה: כי תלמידים דלי-אמצעים ממוצא אינדיאני ואפריקני יתקבלו לקונסרבטוריון חינם. מתברר כי לא רק העם הצ'כי עניין את דבז'אק, אלא העם באשר הוא. יש מי שיוזע להצביע על אחד מתלמידיו שם, הארי ברלי שמו, לימים מראשוני המלחינים האפרו-אמריקנים, כמי שהכיר לדבז'אק את שירי הנשמה ששילב בסימפוניה התשיעית.

את הסרנדה לכלי נשיפה ברה מינור שנשמע הערב הלחין דבז'אק ב-1878, בין מחזור שירים סלאביים לבין מחזור מחולות סלאביים. שמץ סלאביות יש גם בסרנדה: באמצע הפרק השני מופיע פוריאנט בוהמי, מחול שנהג גם סמטנה לשלב ביצירותיו. הבכורה נערכה באותה שנה.

על הרכב מן התזמורת שבה החל דבז'אק את דרכו, תחת שרביט סמטנה, ניצח הפעם דבז'אק עצמו. דרך אנג, בהרכב המקורי היו רק צמדי האבובים, הקלרינטים והבסונים עם שלוש קרנות היער. את תפקידי הצ'לו והקונטרבס הוסיף דבז'אק אחר כך, להעצים את נפח לצלילים הנמוכים. את תפקידי צמד הבסונים הותיר כאופציה פתוחה, שכן בזמנו לא היה הכלי הזה ומנגיניו חזון נפרץ.

טימותי בראון

תומאס ווקר

אבנר בירון

הלל צרי

וכטנג קחידזה

מתאוס פאסיון

אבנר בירון מנצח
תומאס ווקר טנור (סקוטלנד) אוונגליסט
אנסמבל "הקולות האנגליים"
בניהולו המוסיקלי של טימותי בראון

ירושלים: אולם הנרי קראון, יום ג', 20.3.12 בשעה 20:30
חיפה: אולם רפפורט, יום ד', 21.3.12 בשעה 20:30
תל אביב: מוזיאון תל אביב לאמנות,
יום ו', 23.3.12 בשעה 13:00
מוצ"ש, 24.3.12 בשעה 20:30
יום א', 25.3.12 בשעה 20:30
יום ב', 26.3.12 בשעה 20:30 (המשולבת הקטנה)
רחובות: אולם ויקס, מכון ויצמן למדע,
יום ג', 27.3.12 בשעה 20:30

סרנדה רומנטית

וכטנג קחידזה מנצח (גאורגיה)
הלל צרי צ'לו

- **דבוז'אק** סרנדה לכלי קשת במי מז'ור, אופוס 22
- **הומל** פוטפורי אופוס 95 בסול מינור
- **פורה** אלגיה אופוס 24
- **שוברט** סימפוניה מספר 5 בסי במול מז'ור

תל אביב: מוזיאון תל אביב לאמנות, מוצ"ש, 25.2.12 בשעה 20:30
אשקלון: מרכז הכנסים הבינלאומי, יום א', 26.2.12 בשעה 20:00
ירושלים: אולם הנרי קראון, יום ב', 27.2.12 בשעה 20:30
כפר סבא: היכל התרבות, יום ג', 28.2.12 בשעה 20:30
כרמיאל: היכל התרבות, יום ד', 29.2.12 בשעה 20:30

אנדרה היידו | שבע בגטלות והפתעה אחת (2011) לתזמורת קאמרית

1. רגש עמוק ועצור / 2. שדים יורים חצים / 3. מתקרב, נמוג והופך לצל / 4. קצת אסטרונואוט / 5. התכתבות עם הנער שהייתי / 6. גרם עופרת, קילו נוצה / 7. אמר הלץ: אין קץ / 8. הדרן: מביט בעיניי ופורץ בצחוק כ-22 דקות

אנדרה היידו נולד בבודפשט ב-1932 ואת ראשית הכשרתו המוסיקלית רכש באקדמיית פרנץ ליסט: הלחנה אצל סְוֶנְסְקִי וסאבו, פסנתר אצל סְגְדִי ואתנומוסיקולוגיה אצל זולטן קודאי.

ב-1956 היגר לפאריס ובקונסרבטוריון הלאומי למוסיקה שם למד אצל דריוס מיו ואוליביה מסיאן. משנת 1966 הוא מתגורר בירושלים. הוא לימד באקדמיות למוסיקה של תל אביב וירושלים והיה בין המייסדים והפרופסורים של החוג למוסיקה באוניברסיטת בר אילן.

בין יצירותיו: המחזה המוסיקלי **משחק הפסחא** (1970), הרפסודיה על נושאים יהודיים **תרועת מלך** (1974), האופרה **יונה**

(1986), האורטוריה **חלומות באספמיא** (1991), היצירה לקריין ולארבעה צ'לי **קהלת** (1994), היצירה הסימפונית **סיפורים על ילדים שובבים** (1976), **קונצרטו לשלהי המאה** (1990), היצירה לפסנתר ולחמישה-עשר כלים **Continuum** (1995), יצירות רבות להרכבים קאמריים ולמקהלה ויצירות פדגוגיות: 4 כרכי **שביל החלב** (1975), 3 כרכי **ספר האתגרים** (1991-1999) ו**קונצרטו לעשרה פסנתרנים צעירים ולתזמורת סימפונית** (1978).

בשנת 1997 הוענק לאנדרה היידו פרס ישראל בעבור מפעל חייו.

המלחין על יצירתו:

יש שאני משתייך למלחינים הכותבים את יצירותיהם בשלווה לאור יום, כגון צ'ייקובסקי או שוסטקוביץ'. אך יש שחלקי עם "מלחיני הלילה", המתהפכים על משכבם וגאבקים עם רעיונות הצצים להם בשנתם. בראשיהם של מלחינים אלה היצירה נבנית, נהרסת ושבה ונבנית, אך בהשכימם בבוקר הפרק הנפלא של הלילה איננו אלא "פטה מורגנה". אז מתחיל המאבק העיקש לשחזר את חוויית ההתגלות הלילית. תיאור יפה של תהליך זה מצאתי אצל ז'ורז' סאנד, המתארת את ייסורי חברה לחיים, פרדריק שופן, שיצירותיו נולדו בראשו פתאום, פלאיות ושלמות, אלא שבבואו לרשום אותן, החל מסע קורע לב: **מה שהנה כשלמות אחת, החל לנתח עד זרא... וייסוריו על אי יכולתו למצוא מחדש את הדבר**

הראשוני... הביאוהו לידי ייאוש. ימים ארוכים היה מסתגר בחדרו, בוכה, מתהלך אנה ואנה, שובר את קולמוסיו, מנגן וחוזר ומשנה, רושם ומוחק... הוא היה מסוגל לעמול ששה שבועות על כתיבת עמוד אחד ובסוף היה כתוב שם מה שכתב בתחילה.

לו תיעדה אשתי את הימים שכתבתי את הבגטלות הללו לא היה תיאורה שונה: אותה להיטות, אותן אכזבות, אותו מאבק בלתי נלאה. וכל זה, בשביל כמה קטעים קצרים למדי...

אני חייב לומר, שלא תמיד הייתי מלחין "מעלה גירה" מסוג זה! **גיהנום קטן** (1959), **תרועת מלך** (1974), ואפילו **חלומות באספמיא** (1991) באו לי בקלות ובמהירות. אז הייתי גם אני מלחין חרוץ ושלי. נדמה לי שכשהיה לי בסיס יציב שלא נבע רק ממני (כגון, כשחיפשתי ביטוי מהימן לחוויות השואה **במשחק הפסחא** (1991), או כשלמדתי להלחין בשפה העברית **במשניות** (1971-1973), או כשהפגשתי את הילד עם המבוגר על בימת הקונצרטים **בקונצרטו ל-100 אצבעות** (1978), הפכתי "למלחין של יום", המסוגל להתקדם בשקט נפשי. הרגשתי שדי לי לעשות כמיטב יכולתי והעמל עצמו יביא את היצירה למחוז חפצה.

אלא שלא תמיד היה לי הביטחון הזה. לפעמים הרעיונות נפלו עליי בלי סדר, מתוך ספקות והתלבטויות ובלי עזרת כוח הסוקף

כ-20 דקות

רגליים ונבירה, ומאז היצירה מנוגנת רבות, אם כי לעתים רחוקות בשלמותה: בדרך כלל נוהגים ליטול מן הפרטיטורה בת השעה קטעים נבחרים. את אוברטורת "אלפונסו ואסטרלה" המירו מו"לים בינתיים באוברטורת "נבל הקסמים" לשוברט, וזו פתיחתנו הערב.

למרות הפער האדיר בין רמת המוסיקה של שוברט לבין הטקסט של פון שזי, הרומנטיות מאפיינת את שניהם: היתומה רוזמונדה גדלה בבית רוּעָה, אך נועדה להיות למלכת קפריסין לכשימלאו לה 18. היא אוהבת את אלפונסו והוא אותה, אך השליט בפועל, ברק בן-רעם, שסילק מן העולם את הזוג המלכותי הקודם, הורי רוזמונדה, מתנכל גם לה. תככים, הצעת נישואים ודיו מורעלת - הכל כשר בעיני פולגנטיוס הרשע, אך לשמחת הכל הוא נספה מן הרעל שרקח רוזמונדה ואלפונסו (נסוך כרתים, שכחנו להזכיר) מולכים ואוהבים עד אין קץ.

בניגוד למוצרט ולבטהובן, שוינה היתה להם זירת פרסום ומוניטין משהיגרו אליה, לא היה שוברט, הווינאי הילידי, נביא בעירו בחייו. חברים הקיפווה - נכון - ואהבו את חברם "השמנמן", שערך להם ערבי "שוברטיאדה", אך רק חדי עין ואוזן ידעו את גדולתו. בהגיע יומו, חולה בטיפואיד ושקוע בחובות, נקבר סמוך לקבר בטהובן, כפי שביקש. על מצבתו רשם הסופר גרילפרצר: "המוסיקה הטמינה כאן אוצר גדול ועמו - תקוות גדולות עוד יותר."

- פתיחה: אנדנטה, אלגרו ויוצ'ה
- בלט: אלגרו מודרטו, אנדנטה אסאי
- נגינת ביניים: אנדנטינו
- מגנינות רועים: אנדנטה
- בלט: אנדנטינו

בשלהי 1823 עמדו להעלות בבית האופרה הרומנטי הגדול: רוזמונדה נסיכת קפריסין". המפיקים והעיתונאית-מחזאית הלמינה פון שְזִי לא חשבו להסתפק במשחקם של שחקנים, אלא פנו למלחין פרנץ שוברט וביקשו כי יוסיף למחזה קטעי ליווי, למען יוכלו רקדניות ורקדנים, סופרן, מקהלה ותזמורת להעצים את רושם המחזה. שלוש נגינות ביניים הלחין אפוא שוברט, לחצוץ בין ארבע מערכות המחזה, רומנסה לסופרן, שלושה שירים למקהלה ולתזמורת, שני בלטים ואוברטורה. את זו האחרונה נטל שוברט מן התווים של האופרה "אלפונסו ואסטרלה" שישבו בלא שימוש במגירתו והציב אותה בראש "רוזמונדה".

כישלון "רוזמונדה" היה כה מחפיר, עד כי הטקסט אבד לדורות. אך בנס נמלטה מגורל דומה גם מוסיקת הליווי של שוברט. היא עמנו רק בזכות אהבה (לאין קץ?) שרחשו לשוברט המת צמד ג'נטלמנים אנגלים: בשנת 1867 החליטו סר ג'ורג' גרוב, מחבר מילון המוסיקה הגדול, וחברו ארתור סאליבן, מלחין האופרות, לנסוע לווינה להתחקות אחר מוסיקות אבודות של שוברט. השניים גילו את "רוזמונדה" תוך כיתות

קדימה. אז היה עלי למצוא את הכיוון ואת המשמעות בתוך עצמי בלבד, תוך כדי עבודה רבה. האחריות הכבדה לתת משמעות למה שאתה עושה גורמת תסכול ושיתוק, כפי שתיארה גם סאנד.

הרעיונות ליצירה שתשמעו הערב הובילו לכיוונים הפוכים: רעיונות סתרו זה את זה ומצבי רוח התחלפו וכשנוצר איזון, בא רעיון שלישי והפר אותו. התוצאה: כל פרק בנוי על סתירות, הפתעות ושינויי אופי, שאין הוא מסוגל לפתור בזמן הקצר המוקצב לו. כל פרק מעביר את המתח לפרק הבא, עד לסוף היצירה. כל זה נובע מעודף משמעויות, שאינו מאפשר פיתוח ליניארי. אפילו לקראת סוף היצירה, כאשר נראה כאילו הדברים מתבהרים, עדיין אין סוף פסוק. אולי לכן הוספתי עוד בגטלה, שאינה שלי: יצירה קטנה ומסתורית שהלחין בטהובן בסוף חייו. את הקטע של בטהובן (שהוא בלתי צפוי אפילו מן הבגטלות שלי) תזמרתיו והוספתי לסוף היצירה כהדרן.

כל זה דורש לא רק מנצח ומוסיקאים רגישים, אלא גם מאזינים אמיצים וערניים, המוכנים לכל הרפתקה. אך אל תחשבו שכתבתי מוסיקה "אוונגרדית", דהיינו, רעיונות מופשטים והצללות נדירות. לא! הרעיונות פשוטים והמוסיקה אלמנטארית, כמו תמיד אצלי - לא מוסיקה שאפשר להתבונן בה בלי השתתפות רגשית. המותר לי לקוות שמאזיני ירדו איתי לתהומות שנפתחו לי באותם הלילות?"

Everlasting Love

Avner Biron conductor

Jean-Pilippe Rameau (1683-1764)
Hippolyte et Aricie suite no. 1

Antonín Dvořák (1841-1904)
Serenade for Winds op. 44 in d minor

Intermission

André Hajdu (1932)
Seven Bagatelles and a Surprise
(World Premiere)

Franz Schubert (1797-1828)
Rosamunde

2011 / 2012

Tel Aviv / Tel Aviv Museum of Art

Saturday Jan. 28 2012 at 20:30

Lake Kinneret / Bet Gabriel

Sunday, Jan. 29 2012 at 19:30

Jerusalem / Henry Crown Hall

Monday Jan. 30 2012 at 20:30

Karmiel / Performing Arts Center

Tuesday, Jan. 31 2012 at 20:30

Rehovot / Wix Auditorium, Weizmann Institute

Wednesday, Feb. 1 2012 at 20:30

Kibbutz Kabri / Auditorium

Thursday, Feb. 9 2012 at 20:30

The Israel Camerata Jerusalem

Music Director and Founder: **Avner Biron**

Composer in Residence: **Josef Bardanashvili**

The musicians

*principal player **permanent guest musician

1st Violin	2nd Violin	Viola	Cello	Flute	Bassoon
Arnold Kobiliansky*	Natalie Sher*	Michael Plaskov*	Yafim Aizenstadt*	Esti Rofé*	Mauricio Paez*
Michael Boyaner	Denice Djerassi	Doron Alperin	Marina Katz*		Kristijonas Grigas
Pavel Galaganov	Michael Kontsevich	Andrei Shapelnikov	Zvi Orleansky*	Oboe	
Sophia Kirsanova**	Zina Levin	Boris Rimmer	Alexander Sinelnikov	Muki Zohar*	Trumpet
Carmela Leiman	Keren Lipker	Michael Yavker		Ori Meiraz	Marat Gurevich
Etien Meneri	Eduard Reznik		Bass		
Roman Yusupov			Dmitri Rozenzweig*		
			Genadi Litvin		

Guest musicians: Iris Ringer, flute; Ilan Schul, Alex Gurfinkel, clarinet; Alon Reuven, Ruth Varon, Amit Cohen, horn; Dmitri Levitas, trumpet; Konstantin Medvedev, Eli Aharoni, trombone; Karen Phenpimon–Zehavi, timpani and percussion

Board of Directors and Members of Association

*Member of the board

Prof. Ruth Arnon*, Chairman	Prof. Avi Ben Basat	Prof. Menachem Fisch*	Yair Green*	Nissim Levy
Jacob Aizner*	Robert Drake	Benny Gal–Ed*	Prof. Moshe Hadani*	Baruch Shalev*
Dr. Hanan Alon	Izaak Elron*	Hedva Foguel*	Prof Uri Karshon	Moshe Vidman*
Shimshon Arad	Eli Eyal	Prof Benny Geiger*	David Kindler*	Sara Zelkind

Administration

General Manager: Ben-Zion Shira
Administrative Manager: Michael Kontsevich
Producer: Lior Dodi

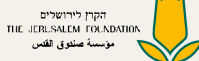
Marketing Manager: Tamar Umansky
Sales: Dagan Feder
Secretary: Merav Farhi

Stage Manager: Valery Aksyonov
Legal Advisor: Adv. Ami Folman
Accountant: Sarit Yitshaki

Office: 13 HaHagana St. (HaGiv'a HaTsarfatit) Jerusalem | Tel: +972-2-5020503 Fax: +972-2-5020504

Internet: www.jcamerata.com | Email: info@jcamerata.com

The Orchestra is supported by: The Ministry of Culture and Sport | The Municipality of Jerusalem | The Jerusalem Foundation
The Marc Rich Foundation | Teva Pharmaceutical Industries Ltd. | and by the generous support of various donors.

THE 28th SEASON | 2011/2012

THE ISRAEL CAMERATA JERUSALEM
MUSIC DIRECTOR: AVNER BIRON

EVERLASTING LOVE